

Te U'j Stz'ib'en Chaw

Jun Limb'il

¹ Wetz a'in Chaw,* q'apo' wib' nkyin'aq'unan te Qtata Dios b'ix te Qajaw Jesukrist. Jun limb'il te etetz ekab'lajujil b'uch'uj tijajil Israel aj sipa' etib' ja'chq laq'chik.*

Oj Qipan Jun Xhcho'nal Tuky'i Qpasens N'ok Te Jun Galan Te Qetz

² Erman, pe'ena'on waq jun nim chalajb'il oj tok eten twitz tidi'chq xhcho'nal.

³ Komo etetz eteb'en, oj tok qen twitz xhcho'nal tzan tok en titza' wit'lik jk'u'j, te nini nk'ulun tzan tok jun qpasens.

⁴ B'ix [oj qipan tuky'i] qpasens, ikxji nqokaj b'an jwert tuky'i Qtata Dios b'ix nqotz'aqet.

⁵ Qa jun exol etetz ntna'o' k'onti'l n'el tniky' alkyetz te tume'l galan, ntons intxik tqani' tuky'i Qtata Dios b'ix otzajel si' jun ttab'l* tzan tpaj te Qtat ntzaj tsi' nim kye kyaqil b'ix nlay qet txk'ayi'.

⁶ B'ix oj txik tqani', a tgan tzan tok twit'b'a' tk'u'j ti'j Qtata Dios b'ix k'onti'l tzan tna'non tanim.* Komo jun xjal aj nna'non tanim, tetz iktza' te nim a' njaw kyito' tzan kyaq'iq'.*

⁷ Jun xjal ikxji k'onti'l tzan tok lo'et tk'u'j ti'j Qajawil tzan tk'amon jun tidi',

---

* **1:1** Ja Chawni a te titz'in Jesus; Mat 13:55; Mak 6:3; Kya 15:13; Gal 1:19. * **1:1** 1Xhp 1:1 * **1:5** 1Re 3:5-12 * **1:6** Mat 7:7-11; 21:21-22; Wnch 16:23-24 * **1:6** Isa 57:20

⁸ tzan tpaj tetz kab' tk'u'j tuj kyaqil aj nk'ulun b'ix nya'tx jun yolin.

⁹ Jun erman meb'a' xjal a tgan tzan xhchalaj tzan tpaj tetz jiq'b'a' tzan Qtata Dios,

¹⁰ b'ix te jun [qerman] q'inon xjal a tgan tzan xhchalaj oj tok ten twitz b'is tzan tpaj tetz [tq'inomal] iktza' jun txmakal k'ul, k'onti'l nten b'eyx te jun-ele'x.†

¹¹ Komo iktza'x oj tjakul te q'ij b'ix oj tkyaqan byenech, te k'ul njaw tz'umjik, te txmakal nqet tz'aqik b'ix te aj tb'anil ti'j cha nponaj;* ax ikxji ti'j te q'inon xjal, man te taq'un n'el galan, derepent tetz nponaj tuj taq'un.

¹² Galanx-alo te xjal aj ntipa' tuky'i tpsens tidi'chq xhcho'nal aj n'ok ti'j tzan tok ten titza' wit'lik tk'u'j ti'j Qtata Dios. Komo oj tipan te xhcho'nal, otkamb'a'tz jun tanq'in te jun-ele'x‡ aj okaj tsi' te Qtata Dios tyol ti'j tzan stzaj tsi' kye aj nkyeqet ganin tetz.

¹³ Cha'oj tok qen jun tidi' aj b'a'n tzan jqet tz'aqik titza', k'onti'l tzan jq'uman “a te Qtata Dios nk'ulun tzan jqet tz'aqik.” Komo te Qtat nlay b'antik tzan tqet tz'aqik b'ix k'onti'l njoyon tume'l tzan jqet tz'aqik titza'.

---

† **1:10** Jun qerman q'inon xjal k'onti'l tzan tqet tjiq'b'a' tib' ti'j tq'inomal tzan tpaj teb'en cha jun rat atqet tzani twitz tx'o'tx' b'ix mejor jun tq'inomal b'an'ax aj at tuj ka'j; Pro 23:5; 27:24; 1Kor 7:29-31; 1Tim 6:7,9; Mat 6:19; Deu 8:13,14,18; Ecl 5:19; Mak 4:19; Ebr 11:26; Chaw 2:5; 5:3. * **1:11** Isa 40:6-7 ‡ **1:12** Tuj Kastiy nyolin “corona de vida” aj telponx ti'j te tanq'in aj nxik tsi' te Qtata Dios te xjal iktza' tkamb'e'tz.

14 Qetz nqoqet tz'aqik tzan tpaj a'o'xk qetz nqt-zoqpi' tzan jqet eq'i' tzan te aj n'el jq'ajab' ti'j,*

15 yaji oj jk'ulun te aj nya'tx galan nqet qb'isu', nqojoyon choj, b'ix tzan tpaj nini tzul te jkamiky.

Kyaqil Aj Tb'anil Aj At Te Qetz, A Te Qtata Dios Ntzaj Sin Tetz

16 Waq erman aj ganimix nim witza', k'on qet eteq'i' etib'x.

17 Kyaqil aj b'an tb'anil b'ix kyaqil tidi' aj b'an galan ntzaj tuj ka'j tuky'i Qtata Dios, a tetz oqet k'ulun tetz, b'ix ax kyaqil aj nq'analin twitz ka'j, per tetz k'onti'l nky'ixpjik titza' nab'lin ni ch'inwt.

18 B'ix tzan tpaj tuq tetz tgan tzan qanq'in, astilji otzaj tq'uma' te tpakb'alil aj tume'l b'an'ax aj ntzaj sin qanq'in, b'ix ikxji tzan qok qetz tb'ay na'omo' kxol kyaqil aj oje qet tk'ulu'.

A Tgan Tzan Tqet Jk'ulu' Iktza' Nyolin Te Tyol Qtata Dios

19 Ntons waq erman aj nkxqet ngani', pe'etok xjal aj b'a'n kxcha'on b'ix tzan eyolin kyeb'a' b'ix tzan k'on ejaw q'ojlik b'an luwew.

20 Komo te jq'oj k'onti'l n'oken tzan qb'et tuj tume'l iktza' te Qtata Dios tgan.

21 Astilji intkaj esi' kyaqil aj nk'ulun nya'tx galan tuj etanim b'ix kyaqil tidi'chq aj nya'tx galan twitz tx'o'tx', b'ix tuky'i jun tume'l b'an galan pe'ek'amon tuj etanim te xnaq'tzb'ilj ti'j te Tyol Qtata Dios aj oje tz'ok echa'o' b'ix aj b'a'n tzan tkolon te etanim.

---

* 1:14 Mat 26:41; Mak 14:38

²² Pe'ek'ulun iktza'x nyolin te Tyol Qtata Dios, b'ix nya'tx a'ox tzan tok echa'o' b'ix ikxji tzan tqet-tal eteq'i' etib'x.

²³ Ab'l te aj n'ok xhcha'o' te Tyol Qtata Dios b'ix k'onti'l nqet tk'ulu' ikxji, te nini iktza' jun xjal aj nqex tka'yi' twitz tuj jun despej,

²⁴ b'ix man tqexlen tka'yi'x twitz, ch'intkyqnajji ojetq tz'ajnaj ti'j tk'u'j titza' tuq ka'yin.

²⁵ Yatzun te xjal aj k'onti'l n'ajnaj ti'j tk'u'j te aj nyolin te kawb'il aj k'onti'l npaltin b'ix aj nkolpin te qetz, qa k'onti'l nkaj tkola' tzan tk'ulun nini, tetz nya'tx jun lo'ol ta', sinoke nqet tk'ulu' b'ix yaji oqtel ky'iwla' tzan te Qtata Dios ti'j te aj ntk'ulu'.

²⁶ Qa at ab'l ntq'uma' tetz nxnaq'tzan per qa k'onti'l ntxxayi' stzi', tetz cha nqet teq'i' tib'x b'ix chagan nxnaq'tzan.

²⁷ Qa nqoxnaq'tzan b'an tume'l b'ix qa tuj twitz Qtata Dios ch'inwt jun nya'tx galan ti'j aj tume'lji, ntons a tgan tzan qonen§ kyuky'i kye k'wa'l meb'a' b'ix kye byud aj n'ok kyen twitz b'is b'ix tzan k'on txik qsamo' qib' tuj te nya'tx galan twitz ja tx'o'tx'ni.

2

A Tgan Tzan Kyqet Qen Kyaqil Parej

¹ Etetz waq erman aj wit'lik ek'u'j ti'j Qajaw Jesukrist aj at nim tajwalil, k'on tz'ok ete'e' jun xjal mas twitz junky.

² Ntons qokyi-wit etetz n'ok echimo' etib' b'ix owokex jun xjal b'an q'inon, ate'ok txmulq'ab' pur xtx'otx'al or b'ix tq'anaq pur tb'anil xq'apj, b'ix yaji

---

§ 1:27 Ax: tq'olb'en.

owokex junky xjal ch'i meb'a' xjal b'ix te tq'anaq b'an tz'il.

³ B'ix qokyi-wit etetz a'ox owokel esi' ek'u'j ti'j te q'inon b'ix oxe'l eq'uma' tetz ikxjani: “Paqet wit'let yatz tzani tuj ja tb'anil wit'leljni,” b'ix te aj ch'i meb'a' oxe'l eq'uma' tetz ikxjani: “Yatz cha paqet wa'let txini, o meyor paqet wit'let tzani txe' woq.”*

⁴ Ntons [qa nkxk'ulun etetz ikxji] ¿k'onti'l petzun n'el etik'o' te jun twitz te junky? B'ix ikxji n'ok esi' enab'l kyij xjal tuky'i jun enab'l nya'tx tume'l.

⁵ Waq erman aj ganimix witz'a', instzaj echa'o' te ntzani: ¿K'onti'l petzun e'el tjoyo' te Qtata Dios kye meb'a' xjal tzani twitz tx'o'tx', tzan kyok kyetz b'an q'inon titza' wit'lik kyk'u'j ti'j? Komo oje xik tsi' tyol tzan kyk'amon tuky'i'l jun kyajwalil kyaqil kye aj nkyeqet ganin tetz.

⁶ B'ix etetz nkye'el etik'o' kye meb'a' xjal. ¿Nya'tx petzun a'e' kye q'inon aj nkyeqetb'aj k'ulun joder te etetz, b'ix nkyexik eq'in etetz alajwers tuj despach?

⁷ ¿Nya'tx petzun a'e' kyetz kye aj nkyeyolin b'an nya'tx galan ti'j te Jesukrist aj b'an galan nab'lin b'ix tetz Qajawil?

⁸ Qa etetz b'an'ax nqet etoksla' te Kawb'il aj mas presis iktza'xkix tz'ib'ankaj tuj Tu'jal Dios ikxjani: “Intqet agani' junky ab'l yatz iktza'x nqet agani' awib'x,”* qa nkxk'ulun ikxji, ntons etetz nkxk'ulun tume'l.

⁹ Per qa etetz nkye'el etik'o' txq'an kywitz kye txq'anky, ntons nkxjoyon choj, b'ix axk te Tkawb'il Qtata Dios nyolin eti'j etetz at epaj.

* 2:3 Ax: tujlb'il woq. * 2:8 Lev 19:18

10 Komo qa jun xjal nqet toksla' kyaqil te Kawb'il [aj okaj tq'uma' te Qtata Dios oqtxi'] b'ix qa npaltin ch'imu's ti'j jun tidi', ikxji at til ti'j kyaqil te Kawb'il.

11 Komo axk te Qtata Dios aj okaj q'uman “k'on chk'ajajin,”* ax okaj tq'uma' “k'on chkansan.”* Ntons qa etetz k'onti'l nkxk'ajajin, per nkxkansan, ikxji k'onti'l nqet etoksla' te Kawb'il.

12 Ntons etetz a tgan tzan eyolin b'ix tzan eb'et tuj tume'l tzan tpaj kolpimix tzan te junky kawb'il aj nkolpin qetz.

13 Komo kye aj k'onti'l ma'tx tz'ok lo'et kyk'u'j ti'j junky, ax ikxji okyexe'l poqo', nlay tz'ok lo'et tk'u'j [te Qtata Dios] kyi'j. Yatzun kye aj n'ok lo'et kyk'u'j kyi'j txq'ankey, kyetz k'onti'l tzan kxob' oj tul te jwisy.

Qa B'an'ax Wit'lik Jk'u'j Ti'j Qtata Dios, Owokel E'elet Jun Jk'ulb'en Galan

14 Ntons waq erman ζtidi' jun galan n'ok qa jun xjal oxe'l tq'uma', “Wetz wit'lik nk'u'j ti'j Qtata Dios” okyitel, per qa k'onti'l nqet tyek'u' tuky'i jun tk'ulb'en galan? ζ0' petzun okoletel tzan tpaj [cha a'ox txiklen tq'uma'] wit'lik tk'u'j?

15 Qa jun qerman ichan qatzun xujji, b'an ch'i meb'a' xjal k'onti'l tq'anaq b'ix npaltin twe',

16 b'ix jun te etetz oxe'l tq'uma', “Kyeb'a' txik, na'ojxwit q'uq'l b'ix nojnaqxwit ak'u'j” okyitel, per qa nlay xik tsi' te aj presis te tetz, ζtidi' token te aj nxik tq'uma'? Chagan.

17 Ntons ax ikxji nky'ik tuky'i te tume'l titza' n'ok qwit'b'a' jk'u'j ti'j te Qtata Dios: Qa k'onti'l

---

* 2:11 Exo 20:14; Deu 5:18   * 2:11 Exo 20:13; Deu 5:17

nqet qyek'u' tuky'i jun jk'ulb'en galan, ikxji k'onti'l token.

¹⁸ Qanq at ab'l otzajel tq'uma' ikxjani: “Yatz [nchysin] wit'lik ak'u'j ti'j Qtata Dios, yatzun wetz at tidi'chq nk'ulb'en galan. Intqetchaq ayek'u' te tume'l titza' wit'lik ak'u'j qa k'onti'l jun ak'ulb'en galan n'ak'ulu', b'ix wetz tuky'i nk'ulb'en galan oqtel nyek'u' titza' wetz wit'lik nk'u'j ti'j Qtata Dios.

¹⁹ Yatz nxik awoksla' cha jun te Qtata Dios at. Nini galan per ax kye malspirit nxik kyoksla' ikxji, b'ix twitz tetz kyetz b'an nkyelu'lun tzan kxob'al.”†

²⁰ Etetz k'on kxch'ok mok'; intox tuj ewi' te tume'l titza' n'ok qwit'b'a' jk'u'j ti'j te Qtata Dios. Qa k'onti'l n'ok en jun jk'ulb'en galan, ntons chagan titza' wit'lik jk'u'j.

²¹ Instzaj ena'o' te qijajil Abran. ¿Nya'tx petzun tzan tpaj te aj oqet tk'ulu' aj txik tq'apo' te Isak aj tk'ajol twi' te tz'e'sb'il ikxji owel tuj twitz Qtata Dios iktza' ya k'onti'l xhchoj?*

²² N'ok eten ajna'l titza' tuq nqet tk'ulu' te Abran, titza' wit'lik tuq tk'u'j ti'j Qtata Dios b'an parej iktza'x tuq tk'ulb'en; ikxji titza' wit'lik tuq tk'u'j owok b'an kabal b'ix tume'l tuky'i tk'ulb'en.

²³ Ikxji oponkix iktza'x nyolin tuj Tu'jal Dios ikxjani: “Te Abran oxik toksla' [tyol] Qtata Dios, b'ix tzan tpaj tokslb'en, owel tuj twitz te Qtat iktza' ya k'onti'l xhchoj,”* b'ix ikxji tetz owok q'uma' jun tajyol te Qtata Dios.*

²⁴ Ntons ajna'l n'el eniky', jun xjal n'el tuj twitz Qtata Dios iktza' ya k'onti'l xhchoj tzan tpaj

---

† **2:19** Ax: nkyelu'lun tzan kxob'al. * **2:21** Gén 22:1-14 * **2:23** Gén 15:6; Sal 106:31; Rom 4:3,5,9,11,22; Gal 3:6 * **2:23** 2Cró 20:7; Isa 41:8

nk'ulun iktza' te Qtata Dios tgan b'ix nya'tx a'ox tzan tpaj toklen wit'let tk'u'j ti'j.

²⁵ Ax ikxji oky'ik oqtxi' tuky'i te Raáb te aj xuj aj k'ayil tib'. Tetz owel tuj twitz Qtata Dios iktza' k'onti'l xhchoj tzan tpaj aj otk'uluj, kyqetlen tk'amo' tuj tjay kye aj xhluk'iyon b'ix exik tlajo' tzan kxik tuj junky b'ey [tzan kykolet].*

²⁶ Ntons ax iktza'x te qchi'jel; qa k'onti'l te qanim, ntons k'onti'l itz'ojo', b'ix ax ikxji oj tok wit'let jk'u'j ti'j Qtata Dios, qa k'onti'l jun jk'ulb'en galan, ntons ax k'onti'l token te tume'l titza' wit'lik jk'u'j.

3

Intok Qsi' Qnab'l Byenech Ti'j Te Aj Nxik Qyoli'

¹ Erman, k'on kye'ok ky'ila'j exol etetz aj kygan tzan kxnaq'tzan txq'anky, komo kye aj nxik kxnaq'tza' txq'anky, te Qtata Dios mas owokel tsi' tñab'l kyij' titza' nkyeb'et.

² Komo qkyaqil qetz, tidi'chq nya'tx galan nqok'ulun. Qa at ab'l aj k'onti'l nyolin jun nya'tx galan, tetz jun xjal b'an galan b'ix nb'antik tzan tk'ulun mandad ti'jx.

³ Iktza'x oj tox qsi' fren tuj stzi' jun kway, te kway nqoqet toksla', b'ix ikxji ax b'a'n tzan txik qin ja' qetz qgan.

⁴ B'ix ax intok esi' enab'l kyij' kye chman bark aj nkyeb'et tuj te nim a'. Anke b'an chmanot-e' b'ix tzan jun nim kyaq'iq' b'a'n tzan kxik in, per tzan jun ch'i tal k'uxb'il b'an ch'i nekit b'a'n tzan kyb'et aj ja' te chofer tgan.

---

* 2:25 Jos 2:1-18; Ebr 11:31

⁵ Ax ikxji nky'ik tuky'i te qaq'. Te qaq' b'an ch'i nekit per tuky'i qaq' b'a'n tzan tqet qjiq'b'a' qib' nim, iktza'x tzan jun ch'i tal q'aq' b'a'n tzan tqet tz'e'k jun nim witz titza'.

⁶ Te qaq' iktza' jun q'aq' b'ix b'a'n tzan tk'ulun tidi'chq nya'tx galan.* Te qaq' jun ch'i part te qchi'jel b'an nekit, per b'a'n tzan tk'ulun jun nya'tx galan qi'j, b'ix nk'ulun jun nya'tx galan ti'j kyaqil qanq'in, komo te qaq' iktza' jun q'aq' aj ntilun tzan tpaj te nim q'aq' aj ni k'onti'l nqextzaj.

⁷ Kyaqil txakl txkup b'ix pich' b'ix txkup aj cha nkyexik jilin b'ix txkup tuj a', b'a'n tzan kyk'ulun mansar kye xjal kyij' b'ix oje kyeqet k'ulu' mansar tzan kye xjal.*

⁸ Per nijunwt xjal b'a'n tzan tqet te taq'x titza'. Te qaq' jun part te qchi'jel aj nk'ulun tidi'chq nya'tx galan b'ix tuj qtzi' n'etz tidi'chq iktza' jun benen aj b'a'n tzan tkansan.

⁹ Tuky'i te qaq' b'a'n tzan qyolin yol b'an galan ti'j te Qajawil b'ix Qtat tuj ka'j, b'ix ax tuky'i te qaq' ntzaj jqanb'e' nya'tx galan kyajsik txq'an ky xjal aj k'ulume' [tzan te Qtata Dios] tzan kyten iktza'x tetz.

¹⁰ Tuj axkix te qtzi' n'etz yol tzan qky'iwlan xjal b'ix n'etz yol tzan jqanb'en kyajsik txq'an ky. Erman, te ja ntzani nya'tx galan.

¹¹ ¿Tuj jun soch tzun petzun njatz xhb'urb'u'in txq'an saq a' b'ix txq'an ky kaparros a'?

¹² B'ix ax ti'j jun wi' igos, ¿tzun petzun ntswa' twitz, twitz aseytunas? B'ix ax ti'j jun wi' ub, ¿tzun petzun ntswa' twitz, twitz igos? B'ix ax jun soch aj ja' njatz k'ak'j a' nlay b'antik tzan tjatz saq a' tuj.

* **3:6** Pro 16:27; 18:21   * **3:7** Gén 1:26

Titza' N'ok En Qa Nqob'isun Tuj Jun Tume'l

¹³ ¿Ab'l jun exol etetz nb'isun tuj tume'l b'ix jun cha'on? Ntons intqet tyek'u' titza' nb'et tuj tume'l b'ix titza' nk'ulun kyaqil galan kyuky'i kye xjal tuky'i jun ttab'l b'an galan tzan tpaj b'a'n b'isun tuj tume'l.

¹⁴ Per qa n'ok eq'oji' tuj etanim jun ab'l tzan tpaj jun tidi' tetz, b'ix qa n'el egani' tidi'chq tzan tok te etetz, k'on qet ejiq'b'a' etib' b'ix k'on kxnik'on ti'j alkyetz te tume'l b'an'ax.

¹⁵ Te ja tume'l titza' nkxb'isun, nya'tx tuky'i Qtata Dios ntzaj, sinoke te nini cha aj twitz tx'o'tx', cha tuj kywi'x kye xjal n'etz, b'ix jun tidi' aj ntzaj tuky'i te Tajaw Choj.

¹⁶ Komo qa at q'oj tuj kyanim kye xjal b'ix qa n'el kygani' tidi'chq tzan tok te kyetzx, kxol kyetz k'onti'l jun tume'l b'ix tidi'chq nya'tx galan nkyek'ulun.

¹⁷ Per [jun xjal aj at] jun ttab'l b'an galan aj ntzaj tuky'i Qtata Dios, te nini k'onti'l jun nya'tx galan ti'j b'ix k'onti'l njoyon q'oj, galan nab'lin kyuky'i kye txq'anky, n'ok tsi' twi' ti'j aj nkyyoli' txq'anky, b'an nim n'ok lo'et tk'u'j kyi'j txq'anky, b'ix nk'ulun tidi'chq galan, b'ix jun yolin b'ix nya'tx xmeletz'.

¹⁸ Kye aj nkyejoyon tume'l tzan kyten galan kyaqil kye xjal kxolx, kyetz kyk'ulb'en n'el te jun galan tuj twitz Qtata Dios.

4

Te Q'oj N'ok Tzan Tpaj Te Nya'tx Galan Aj N'el Qgani'

¹ ¿Ja' ntzaj kyaqil te q'oj aj n'ok exol etetz? ¿Tistil nkxluch'un exolx? ¿Nya'tx petzun tzan tpaj te q'oj aj at tuj etanim tzan tpaj tidi'chq aj n'el eq'ajab' ti'j?

² Etetz n'el eq'ajab' ti'j tidi'chq b'ix k'onti'l nb'antik tzan toknoj etitza', astilji nkxkansan* b'ix n'ok eq'oji' junky tzan tpaj tidi' tetz b'ix k'onti'l nb'antik tzan toknoj etitza'. Astilji nkxluch'un b'ix nkxjoyon q'oj exol. K'onti'l n'oknoj etitza' te aj egan tzan tpaj k'onti'l nxik eqani' tuky'i Qtata Dios.

³ Qa nxik eqani', k'onti'l ntzaj si' tzan tpaj nya'tx tume'l nxik eqani', tzan tpaj cha egan tzan tqet exq'e'la' ti'j tidi' aj etetz egan.

⁴ Atx-al a'ix ikxni'n, ikxji etetz ma'tx kxjaw meltz'jik ti'j Qtata Dios.* ¿Ti'tzun, k'onti'l eteb'en qa qetz n'el qgani' tidi'chq iktza' aj n'el kygani' kye xjal aj k'onti'l nkye'okslan Dios, ikxji nqo'ok tajq'oj Qtata Dios?*

⁵ ¿Ti'tzun, nkxb'isun etetz qa nya'tx b'an'ax te Tu'jal Dios aj ja' nyolin ti'j te ntzani? Komo nyolin ikxjani: “Te Qtata Dios aj oje tzaj tsi' te qanim tuj qchi'jel, tetz b'an tgan tzan tok te qanim a'ox te tetz.”*

⁶ B'ix tetz n'onen nim quky'i'l, komo ax nyolin ikxjani: “Te Qtata Dios nq'ojin kyi'j kye xjal aj nqet kyjiq'b'a' kyib', per n'onen b'an nim kyuky'i kye xjal aj nqet kyoksla' te tetz.”*

⁷ Intqet etoksla' najji te Qtata Dios, b'ix

---

* **4:2** Chaw 5:6; 1Wnch 3:15   * **4:4** Tuj kyyol kyetz, oj tkaj kykola' Qtata Dios, nkyeyolin iktza' jun xjal nk'ajajin tuky'i junky.   * **4:4** Mat 6:24; Luks 16:13   * **4:5** Exo 20:5; 34:14; Deu 4:24; Zac 8:2
* **4:6** Pro 3:34; Sal 18:27; 147:6; 149:4; Isa 2:11,17; Mat 23:12; Wnch 14:21; 1Xhp 5:5; 2Cró 7:14

pe'ewa'let tuky'i jun ebalor twitz te Tajaw Choj, b'ix tetz owoqel ewitz.

⁸ Pe'etok laq'chet ti'j Qtata Dios b'ix tetz owokel laq'chet eti'j. Intkaj esi' tzan ek'ulun nya'tx galan,† etetz waq aj chimol choj a'ix. Etetz waq aj egan tzan etok lapet ti'j Qtata Dios b'ix ax n'el egani' te nya'tx galan twitz ja tx'o'tx'ni, intkaj ekola' te nya'tx galan tzan tkaj saq te etanim.

⁹ Pe'eb'isun [ti'j te aj oje ek'ulu'j], instzaj ena'on tetz b'ix pe'eqet ten oq'el. Qa tb'ay nkxtze'en tuq [ti'j te nya'tx galan, ajna'l] mejor tzan etoq' [ti'j te nini], b'ix qa tb'ay nkxchalaj tuq [ti'j te nya'tx galan, ajna'l] mejor tzan eb'isun [ti'j te nini].

¹⁰ Instzaj ena'o' tuj etanim te ek'ulb'en nya'tx galan tuj twitz Qajawil b'ix tetz otk'ulu'tz tzan tjaw tinky ek'u'j.*

¹¹ Erman, k'on qet eyoli' etib'x. Ab'l aj nqet tyoli' junky qerman, qatzun nyolin tidi' nya'tx galan nk'ulun junky, ntons cha nyolin nya'tx galan ti'j te Kawb'il aj otzaj tsi' te Qtata Dios, b'ix ikxji cha nxik tq'uma' nya'tx galan te Tkawb'il; b'ix qa nxik tq'uma' qa nya'tx galan te Kawb'il, ntons k'onti'l nqet toksla' sinoke cha nyolin ti'j iktza' mas nim tajwalil tetz twitz te Kawb'il.

¹² A'ox cha jun te aj okaj sin te Kawb'il, b'ix a'ox tetz b'a'n tzan tpoqon xjal b'ix b'a'n tzan tkolon jun xjal, b'ix b'a'n tzan tpon tnajsa'. ¿Per ab'l yatz a'ich tuj anab'l tzan txik aq'uma' til junky ab'l yatz?

¹³ Ajna'l instzaj echa'o' etetz waq aj n'eq'uma' ikxjani: “Ajna'l qa nchi'jji, oqoxe'l tuj junky amaq’,

† 4:8 Ax: intel etx'ajo' eq'ab'.

* 4:10 Mat 23:12; 1Xhp 5:6

b'ix oqoxe'l teyona jun aq'b'i, qoxk'a'mayona tzi b'ix owokel nim qtumin.”

¹⁴ Per etetz k'onti'l eteb'en qa itz'ojix nchi'j. Te etanq'in cha iktza' muj, njaw kanet cha jun rat b'ix junky rat nqet naj.*

¹⁵ Mas tume'l tzan txik eq'uma' ikxjani: «Qa te Qajawil tgan b'ix qa itz'ojo', oqtel jk'ulu' ntzani qatzun junky tidi'ji.»

¹⁶ Per etetz nim nqet ejiq'b'a' etib', b'ix oj tqet qjiq'b'a' qib', nya'tx galan.

¹⁷ Ab'l te aj teb'en titza' tzan tk'ulun jun galan b'ix qa k'onti'l nqet tk'ulu' ikxni'n, njoyon choj.

5

Te Aj Oky'el Kyi'j Kye Q'inon Qa Nlay Kyeb'et Tuj Tume'l

¹ Etetz aj q'inon a'ix, instzaj echa'o' ntzani: jPe'etoq', pe'etx'a'yun, instzaj ena'on tetz tzan tpaj te aj xhcho'nal ma'tx tzul etajsikni!

² Kyaqil te eq'inomal aj k'u'u' etitza' ma'tx ponaj; b'ix te eq'anaq ma'tx qetb'aj pok'xik.

³ Te oro b'ix plat aj at tuq te etetz, ya k'onti'l token;* b'ix tzan tpaj te nini owokel en nya'tx galan a'ix b'ix okxpoyon tnajsa' iktza' tzan jun chman q'aq'.* Etetz ma'tx qetb'aj echimo' eq'inomal tuj tmankb'il ja tyempni.

⁴ Kye xjal aj ejaw in twitz te etawal, ajna'l nkyeqanin eti'j, komo k'onti'l oxik echojo' twi' kyk'u'j, b'ix te Qajawil aj nk'ulun mandad ti'j kyaqil aj at

---

* 4:14 Pro 27:1   * 5:3 Ax: oxidado.   * 5:3 Mat 6:19

tuj ka'j, tetz ma'tx xik xhcha'o' kywi' kye xjal aj nkyeqanin eti'j.*

⁵ Yatzun etetz, ma'tx kx'anq'in tzani twitz tx'o'tx' tuky'i tidi'chq b'an tb'anil b'ix ma'tx qet ek'ulu' tidi'chq aj n'el tgani' te echi'jel, ma'tx qet ewortinsa' etib'† iktza' alo'mj aj okyeqtel kansa'.

⁶ Etetz ma'tx kyexik epoqo' b'ix ma'tx kyeqet ekansa' kye aj k'onti'l tuq kyil b'ix k'onti'l tuq nkyejaw meltz'jik eti'j.

A Tgan Tzan Sten Nim Qpasens B'ix Tzan Qx-naq'tzan Wit'lik Jk'u'j Ti'j Qtata Dios

⁷ Per etetz waq erman, insten epasens maxkix oj tul te Qajawil. Intok esi' enab'l iktza'x nk'ulun jun xjal aj n'awan tawal. Tetz n'iyon tzan tok ten twitz tawal, n'iyon tuky'i tpasens tzan tkyaqul te tb'ay toq jab' b'ix yaji tzan tajky te jab'.

⁸ Ax ikxji etetz, insten waq epasens b'ix pe'eten waq jwert tuj etanim tzan tpaj ch'inky tul te Qajawil.

⁹ Erman, k'on jaw equchi' ewitz ti'j junky tzan k'on exik si' tuj il, komo te [Qtata Dios] aj q'umal kyil kye xjal, tetz ch'inky tul.

¹⁰ Erman, intok esi' waq enab'l kyij kye aj yolil tyol Dios oqtxi' aj eyolin iktza' tky'ixel Qajaw,‡ kyetz owok kyen twitz xhcho'nal b'ix at tuq nim kypasens.

¹¹ Intok eten, b'an galanx-alo kye aj e'ipan nim xhcho'nal tuky'i kypasens. Etetz oje tz'ok echa'o' titza' te Job otipaj te xhcho'nal tuky'i tpasens b'ix

* 5:4 Deu 24:14-15 † 5:5 Ax: ma'tx qet ewortinsa' etib' tuj etanim.

‡ 5:10 Ax: tuky'i tb'i Qajaw.

ax eteb'en tidi' otk'uluj te Qajawil tuky'i'l mas yaj.*
Te Qajawil b'an galan nab'lin b'ix n'ok lo'et tk'u'j
qi'j.*

¹² B'ix te aj mas presis waq erman, k'on xik esi' ejurament ti'j te ka'j b'ix ni ti'j te tx'o'tx', k'on xik esi' ejurament ti'j ch'inwt. Qa a tgan tzan txik eq'uma' "o'" ti'j jun tidi', ntons intxik eq'uma' a'ox "o'," b'ix qa a tgan tzan txik eq'uma' "nlay" ti'j jun tidi', ntons intxik eq'uma' a'ox "nlay" [b'ix k'onti'l tzan txik eq'uma' tuky'i' ejurament].* Ixji tzan k'on exik si' tuj il.

¹³ Qa at ab'l jun te etetz n'ok ten twitz b'is, intxnaq'tzan tuky'i' Qtata Dios. B'ix te aj at jun chalajb'il tuj tanim, intb'itzan b'itz te Qtata Dios.

¹⁴ Qa at jun yab' exol etetz erman, inktzaj etuk'le' kye tijxjal aj at kyajwalil exol, b'ix kyetz okyexnaq'tzayon ti'j tuky'i' tb'i te Qajawil b'ix oqtel ksi' ch'imu's aseyt tuj twi'.§

¹⁵ Qa nqoxnaq'tzan b'ix wit'lik jk'u'j ti'j Qtata Dios [tzan tb'antik te yab'], ntons ob'antel te yab'; te Qajawil oqtel tq'ana', b'ix qa te yab' at xhchoj, oqtel najsa'.

¹⁶ [Astilji] intjatz eq'uma' te echoj tuky'i' junky exolx b'ix pe'exnaq'tzan waq eti'j exolx tzan eb'antik. Oj txnaq'tzan jun xjal aj nb'et tuj tume'l tuj twitz Qtata Dios, nky'ik tidi'chq galan.

---

* **5:11** Job 1:21-22; 2:10; 42:10-17   * **5:11** Sal 103:8   * **5:12**

Mat 5:34-37   § **5:14** Oqtxi' oj tqet ksi' ch'in aseyt tuj twi' jun xjal, telponx tuq iktza' jun techa'l ti'j, q'apomaj te Qajawil (Exo. 28:41; 29:7; 1Re 19:15-16). B'ix te aseyt ax iktza' jun remeyj tuq (Isa 1:6; Luks 10:34). Tuj Chaw 5:13-20, nyolin tzan qxnaq'tzan tzan tpaj a te Qajawil aj nq'anan b'ix nnajsan choj.

17 Te Eliys, tetz jun xjal tuq iktza'x a'o', per aj txnaq'tzan nqet tuq twitz twitz Qtata Dios tuky'i jun tk'u'jlal, nqanin tuq tzan k'on stzaj te jab', b'ix k'onti'l otzaj te jab' oxe aq'b'i tuky'i mey.*

18 Yaji ya ma xnaq'tzan junky'el [tzan stzaj te jab'], otzoqpin junky'el te jab', b'ix tuj te tx'o'tx' ojazt te awalj junky'el b'ix otswaj twitz.*

A Tgan Tzan Tjaw Qin Kyk'u'j Kye Aj Nkyeqet Tz'aqik

19 Waq erman, qa at jun te etetz okajel tkola' te b'an'ax b'ix qa junky qerman otk'ulu'tz tzan tmeltz'jik junky'el,

20 intok echa'o', ab'l aj otk'ulu'tz tzan tmeltz'jik jun joyol choj, tetz okoloyon ti'j tanim te xjal tzan k'on tponaj b'ix ntk'ulu' tzan tqet najsa' xhchoj te xjal anke nim xhchoj.*

---

* **5:17** 1Re 17:1; 18:42-45; Luks 4:25

* **5:18** 1Re 18:1,42-45

* **5:20** Pro 10:12; 1Xhp 4:8

Te ak'a'j tu'jal tuj tu'jal qtata Dios
New Testament in Tektiteko (GT:ttc:Tektiteko)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tektiteko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tektiteko [ttc], Guatemala

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tektiteko

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
e5f1836e-411a-57b8-bbab-959f006a00a3